

Februari 2021

Burgerpeiling Coronavirus Gemeente Deventer

Gedreven door data

Inhoud

Inleiding.....	1
Rapportcijfer eigen leven.....	2
Eenzaamheid.....	3
Zorgen rondom het coronavirus.....	4
Adviezen Rijksoverheid.....	5
Vertrouwen informatievoorziening.....	6
Druk op de zorg.....	7
Beleving veiligheid.....	8
Sport, cultuur en vrije tijd.....	9
Tot slot.....	10
Conclusie.....	11

Inleiding

Inleiding

Op verzoek van het corona actiecentrum van de gemeente Deventer is een peiling uitgevoerd waarin het sentiment rondom het coronavirus onder Deventenaren werd onderzocht. Hoe staat het met het welzijn van Deventenaren in coronatijd? Missen zij dingen? Speelt eenzaamheid een rol? En hebben zij vertrouwen in de informatievoorziening? Dit is een greep uit de onderwerpen die aan bod zijn gekomen in de enquête.

De uitkomsten van het onderzoek kunnen aanleiding zijn om op onderdelen de corona-aanpak van de gemeente Deventer bij te sturen.

Proces en populatie

De enquête is samengesteld naar het voorbeeld van de gemeente Helmond, die het afgelopen jaar een soortgelijke peiling heeft uitgevoerd. Na enkele aanpassingen is de enquête uitgezet onder leden van het Deventer Digipanel; een groep Deventenaren die vrijwillig in het onderzoekspanel van de gemeente Deventer zitten, en daarnaast is de enquête opengesteld via sociale mediakanalen en via de coronawebsite van de gemeente Deventer.

De enquête stond open van 22 december 2020 tot en met 17 januari 2021. Goed om te weten is dat in deze periode zojuist de tweede lock-down periode was afgekondigd. In deze periode was de maatregel van de avondklok nog niet in werking getreden.

Respons

In onderzoeken zijn veelal niet alle ingevulde vragenlijsten bruikbaar, omdat er bijvoorbeeld te weinig antwoorden worden ingevuld. Om dit probleem op te lossen zijn de data opgeschoond. Vragenlijsten waarbij vrijwel niets was ingevuld zijn uit de dataset gefilterd. Na opschoning blijven er in totaal 1.647 bruikbare vragenlijsten over waar de analyses op toegepast zijn; 1.120 afkomstig van het Deventer digipanel en 527 dankzij de open link.

Leeswijzer

In dit rapport worden de (cijfermatige) uitkomsten van de coronaburgerpeiling gepresenteerd. De uitkomsten op de open vragen rondom de belangen om zich wel of niet aan de maatregelen te houden en over wat men wel of niet als zwaar ervaart aan de coronatijd, zullen in een nader te verschijnen losse bijlage gepresenteerd worden.

Elk hoofdstuk in dit rapport bevat de uitkomsten op het betreffende onderdeel. De uitkomsten worden steeds in een grafiek gepresenteerd, en daarbij vindt u de uitkomsten in een tekstuele toelichting.

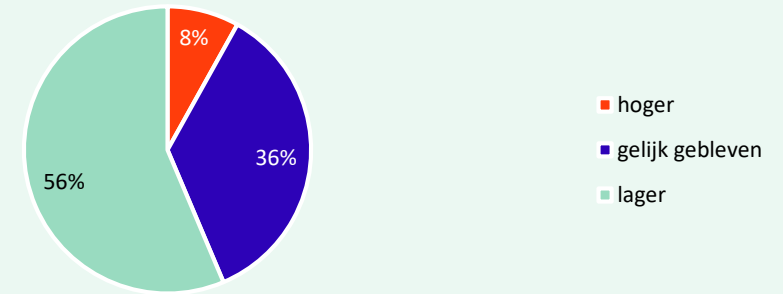
Aan het einde van het rapport vindt u een algehele conclusie van de hoofdpunten.

Rapportcijfer eigen leven

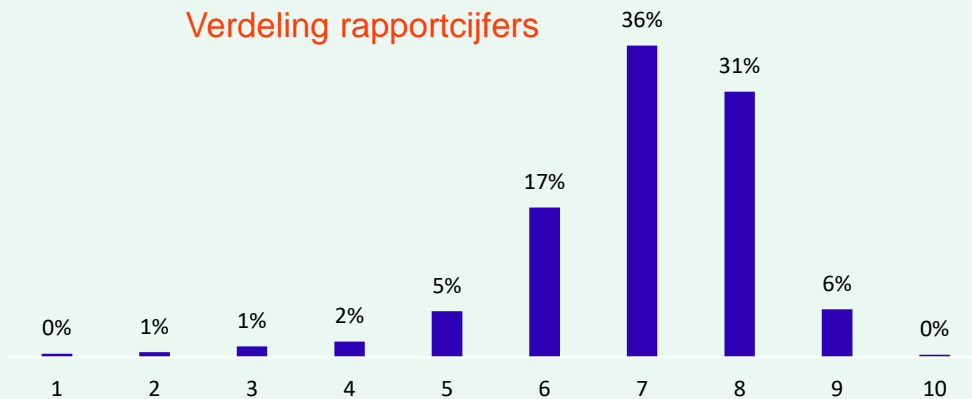
Gemiddeld rapportcijfer eigen leven op dit moment

7

In vergelijking met de tijd vóór de coronacrisis is dit rapportcijfer.....?

Verdeling rapportcijfers

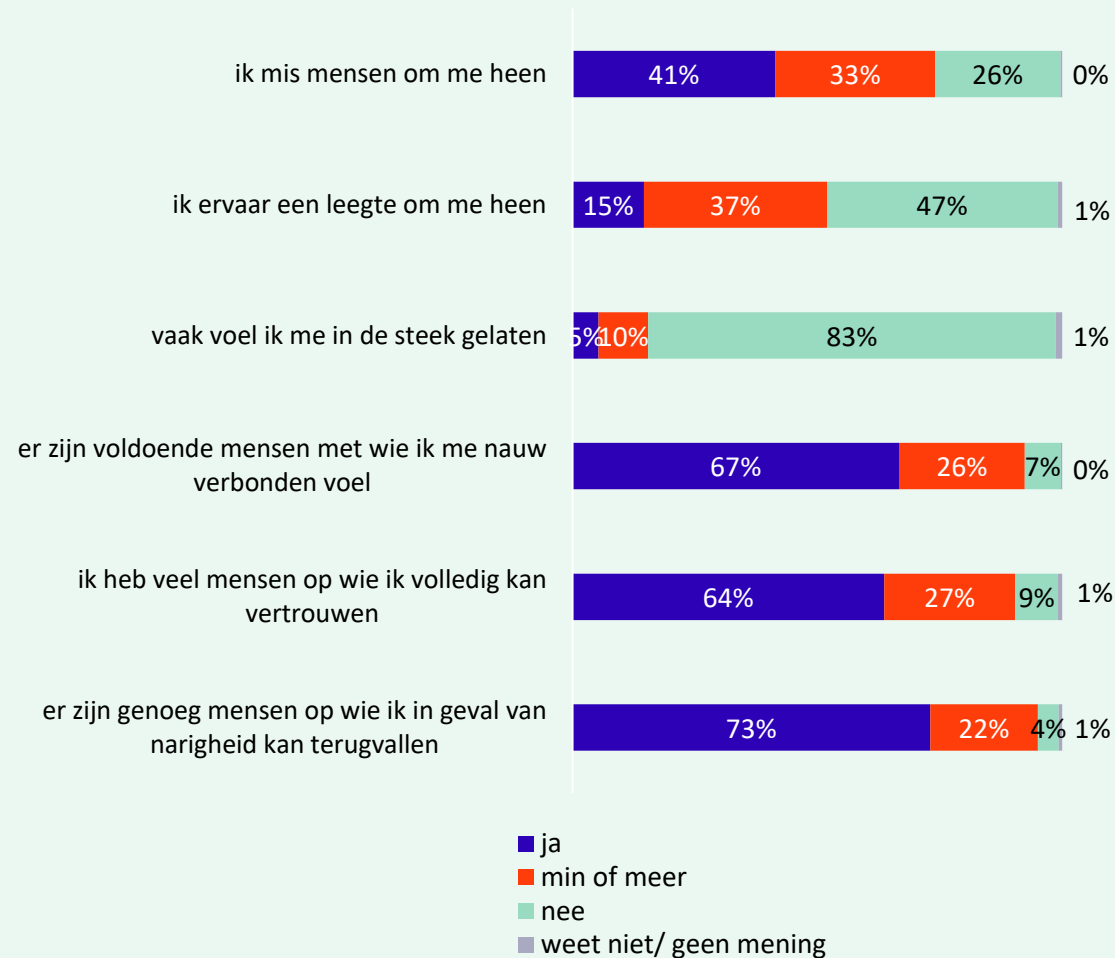

Gemiddeld rapportcijfer eigen leven een 7

Respondenten geven gemiddeld een 7 als rapportcijfer voor hun eigen leven op dit moment. Bij meer dan de helft van hen is dit cijfer lager dan vóór de coronacrisis. Bij pakweg een derde is het cijfer gelijk gebleven en 8% geeft een hoger cijfer aan het eigen leven dan voor de coronacrisis.

De grootste groep respondenten (36%) gaf een 7 voor het eigen leven, 31% gaf een 8 en 17% gaf een 6 als rapportcijfer. De rest gaf een ander rapportcijfer.

Eenzaamheid

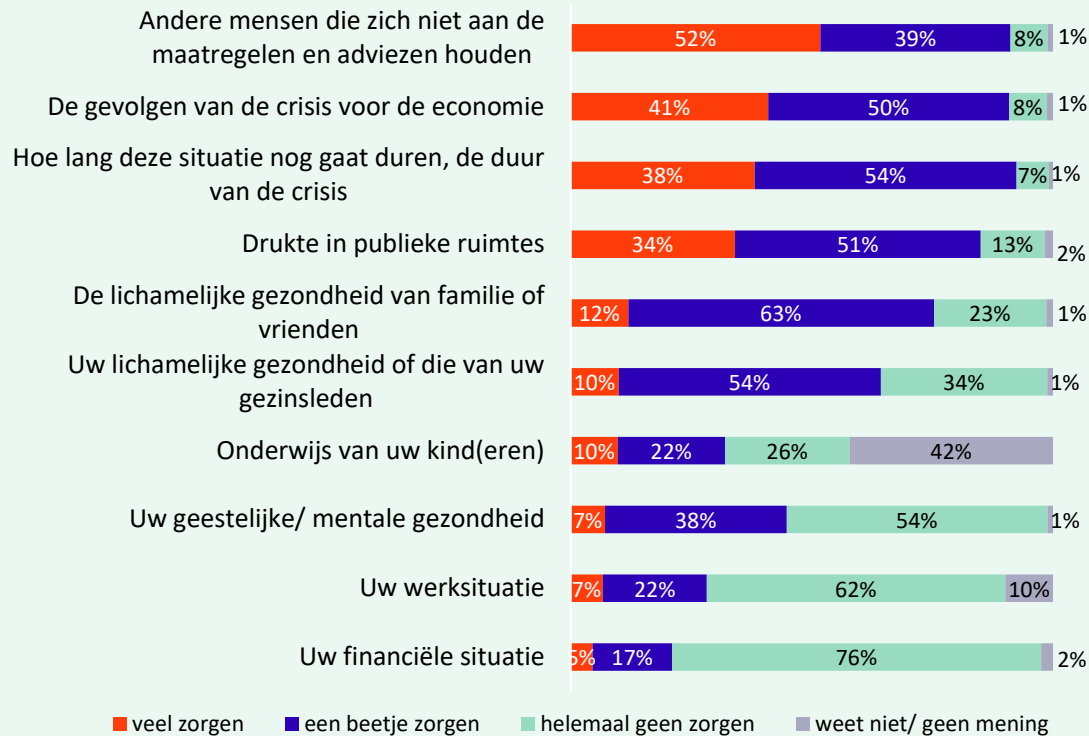
Meerderheid respondenten heeft contacten om op terug te vallen

Respondenten is tevens gevraagd naar gevoelens van eenzaamheid. Hiervoor heeft men een zestal stellingen voorgelegd gekregen waarbij men moest aangeven in hoeverre de stelling op hen van toepassing was. Uit de resultaten komt naar voren dat de meeste respondenten gedurende de coronacrisis mensen om zich heen hebben gemist. 41% van hen zegt volmondig dat deze stelling op hen van toepassing is. Een derde van de respondenten geeft aan dat dit 'min of meer' voor hen geldt. Een kwart zegt geen mensen om zich heen te hebben gemist. Daarnaast voelt ruim de helft (min of meer) een leegte om zich heen. De andere helft ervaart dit niet. 83% van de respondenten geeft aan zich niet in de steek gelaten te voelen. 15% heeft dit gevoel wel (min of meer).

Twee derde van de respondenten geeft verder aan dat er voldoende mensen zijn met wie zij zich nauw verbonden voelen en ruim een kwart ervaart dit 'min of meer'. Daarentegen zegt 7% onvoldoende verbondenheid met anderen te voelen. Ongeveer dezelfde uitkomsten gelden voor de stelling 'ik heb veel mensen op wie ik volledig kan vertrouwen'. Tot slot geeft bijna driekwart van de respondenten aan zeker terug te kunnen vallen op anderen in het geval van narigheid. 22% kan dit 'min of meer'. 4% zegt dat er niet genoeg mensen zijn op wie zij kunnen terugvallen als er wat is.

Zorgen rondom het Coronavirus

Maakt u zich momenteel zorgen over...?

Zorgen over draagvlak maatregelen en gevolgen economie

Hetgeen waar respondenten zich relatief gezien het meest vaak zorgen om maken is of andere mensen zich wel aan de maatregelen en adviezen van de overheid houden. Ruim de helft van hen maakt zich hier veel zorgen over en ruim een derde maakt zich hier een beetje zorgen over.

Bijna dezelfde cijfers gaan op voor de gevolgen van de coronacrisis voor de economie. Een relatief laag percentage van 8% maakt zich hier géén zorgen over. Ruim een derde van de respondenten ervaart veel zorgen over hoe lang deze situatie nog gaat duren. Ruim de helft heeft hier 'een beetje' zorgen over. 7% maakt zich hier geen zorgen over.

De lichamelijke gezondheid van familie, vrienden of gezinsleden zorgt bij 10 tot 12% van de respondenten voor veel zorgen en bij ruim de helft tot twee derde voor een beetje zorgen. Tussen een kwart en een derde van de respondenten maakt zich hier juist helemaal geen zorgen over.

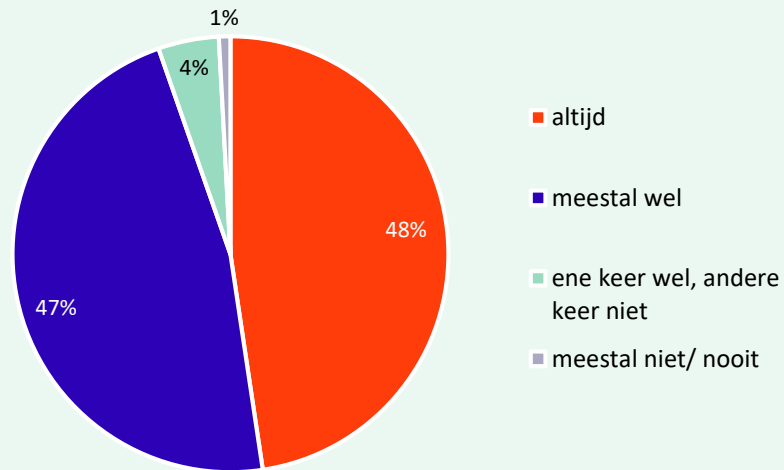
Grofweg de ene helft van de respondenten maakt zich een beetje tot veel zorgen om de eigen geestelijke/mentale gezondheid, de andere helft maakt zich hierover geen zorgen.

Pakweg een kwart van de respondenten maakt zich een beetje tot veel zorgen over het onderwijs aan de eigen kinderen (indien van toepassing), de eigen werksituatie en financiële situatie.

Bij zorgen om de financiële situatie is tevens de vraag gesteld hoe men geholpen zou willen worden door de gemeente. Uit de analyse van de open antwoorden blijkt dat meerdere respondenten het verlagen van de gemeentelijke belastingen/heffingen noemen als mogelijke manier van hulp als ondersteuning bij de financiële situatie. Andere opties die genoemd worden zijn bijvoorbeeld tijdelijke huursubsidie in de vrije sector, gratis vervoer en (extra) bijstand of compensatie. Meedenken of een gesprek wordt ook gewaardeerd, net als hulp bij het vinden van een (nieuwe) baan. Verder lijken relatief veel respondenten de mogelijkheid om te antwoorden te gebruiken om hun eigen financiële situatie toe te lichten en/of hun frustratie uit te spreken ten aanzien van de gemeente.

Adviezen Rijksoverheid

In hoeverre volgt u de adviezen die het Rijk heeft gesteld op?

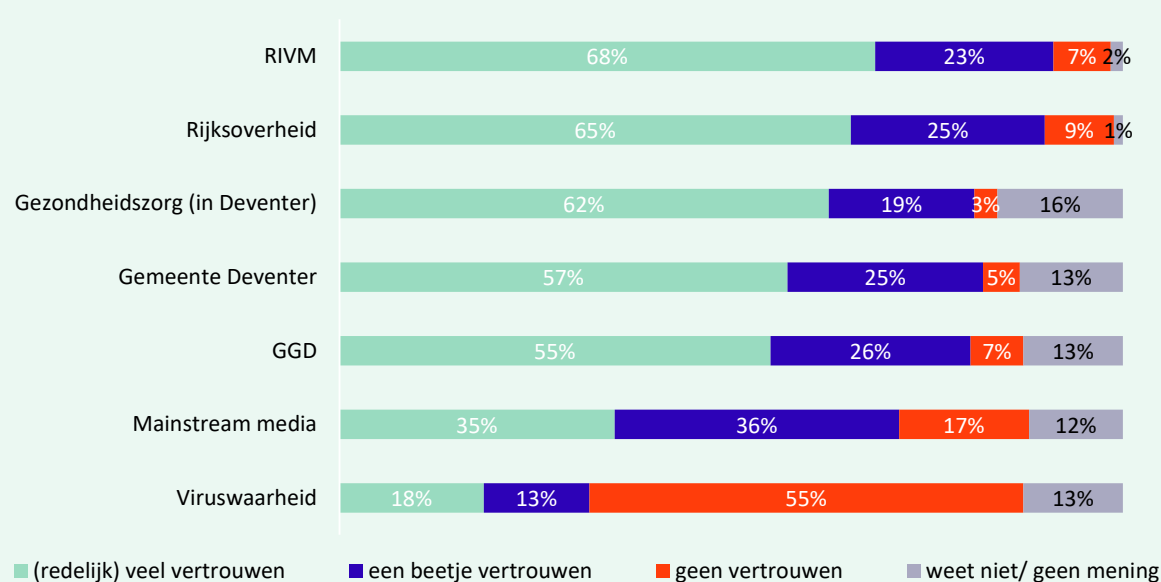

Draagvlak voor adviezen overheid

Bijna de helft van de respondenten zegt zich altijd aan de adviezen van de overheid te houden. Eveneens bijna de helft geeft aan dit 'meestal wel' te doen. 4% houdt zich de ene keer wel, en de andere keer niet aan de adviezen. Relatief weinig respondenten houden zich meestal niet of nooit aan de opgestelde adviezen.

Vertrouwen informatievoorziening

Mate van vertrouwen in informatievoorziening door organisaties als...?

Vertrouwen in verschillende informatievoorzieningen

Ook is respondenten gevraagd naar het vertrouwen in de informatievoorziening van verschillende organisaties. De organisatie waar men het meest vertrouwen in lijkt te hebben is het RIVM. Twee derde van de respondenten heeft (redelijk) veel vertrouwen in deze organisatie en bijna een kwart 'een beetje' vertrouwen. Ongeveer dezelfde cijfers gelden voor de Rijksoverheid. Respondenten hebben in de meeste gevallen ook (redelijk) veel vertrouwen in de Deventer gezondheidszorg, de gemeente Deventer en de GGD.

Gedreven door data

Als het gaat om mainstream mediakanalen is de mate van vertrouwen onder respondenten wat meer verdeeld. Ongeveer een derde heeft (redelijk) veel vertrouwen in de media, eveneens ruim een derde heeft er 'een beetje' vertrouwen in en 17% heeft geen vertrouwen in de mainstream mediakanalen.

Ook voor de informatievoorziening vanuit de organisatie Viruswaarheid geldt dat er een verdeeld beeld naar voren komt in de mate van vertrouwen: 18% van de respondenten zegt (redelijk) veel vertrouwen te hebben in de organisatie, 13% heeft er 'een beetje' vertrouwen in. Ruim de helft van de respondenten heeft er echter geen vertrouwen in. 13% weet het niet of heeft er geen mening over.

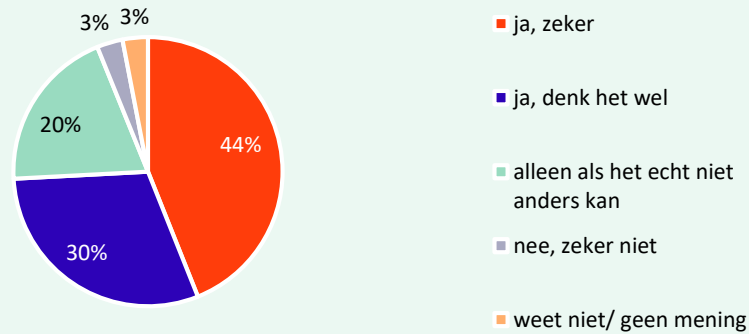
Uit het onderzoek komt naar voren dat pakweg een derde van de respondenten (ook) nog veel vertrouwen heeft in (een) andere organisatie(s): organisaties/ instituties die meerdere malen genoemd worden zijn onder andere: (huis)artsen, ziekenhuizen en apotheken, maar ook het OMT, overheidsorganisaties, politie en veiligheidsregio's worden genoemd, evenals (onafhankelijke) mediakanalen (krant, TV en radio) en opiniepeiler Maurice de Hond. Daarnaast uiten meerdere respondenten hun vertrouwen in de (medische) wetenschap/ universiteiten en vakliteratuur. Ook buitenlandse (gezondheids)organisaties (de 'buitenlandse RIVM organisaties') en WHO worden genoemd.

Eveneens een derde spreekt uit juist géén vertrouwen te hebben in (een) andere nog niet genoemde organisatie(s): ook hier worden overheid, politiek, RIVM en de WHO en Europese Commissie genoemd, maar nu juist als voorbeelden van instituties waar sommige respondenten géén vertrouwen in hebben. Daarnaast worden relatief vaak complotdenkers en virusontkenners genoemd. En ook onrustzaaiers, bedrijven met macht en belang, anti-vaxxers en (sociale) mediakanalen, zoals Facebook.

Druk op de zorg

Zou u nu met dezelfde gezondheidsklachten naar de huisarts gaan, 112 bellen of naar de eerste hulp gaan?

Meeste respondenten gaan ook nu naar huisarts met niet-coronagerelateerde klachten

Aan respondenten werd de volgende vraag voorgelegd:

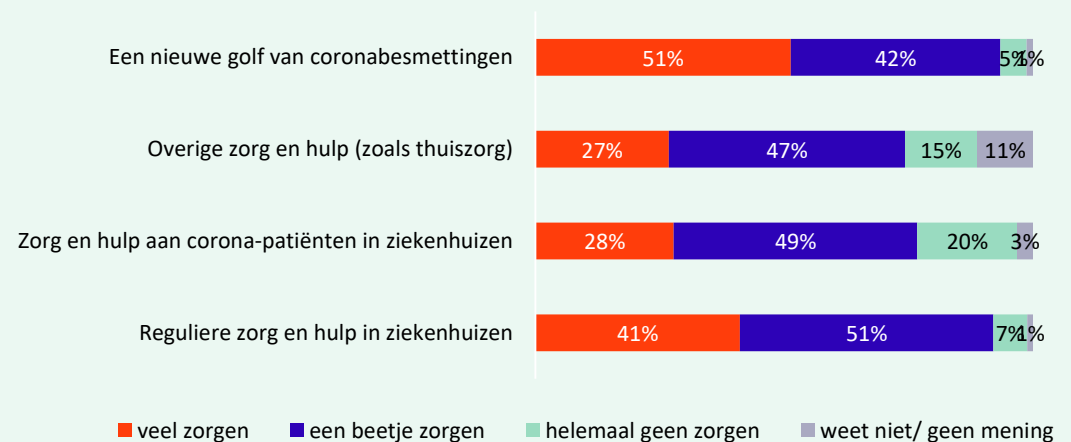
"Stel dat u gezondheidsklachten heeft die niet gerelateerd zijn aan corona maar waar u voor 27 februari (na eerste coronabesmetting in Nederland) mee naar de huisarts bent gegaan, 112 had gebeld of naar de eerste hulp was gegaan. Zou u nu met dezelfde gezondheidsklachten naar de huisarts gaan, 112 bellen of naar de eerste hulp gaan?"

Uit de resultaten komt naar voren dat de meeste respondenten zeker naar de huisarts zouden gaan met gezondheidsklachten die niet aan corona gerelateerd zijn. 30% vinkte de optie 'ja, denk het wel' aan. 20% gaat alleen naar de huisarts met dergelijke klachten als het echt niet anders kan en 3% zegt in dat geval zeker niet naar de huisarts te gaan.

Zorgen over nieuwe golf en druk op de zorg

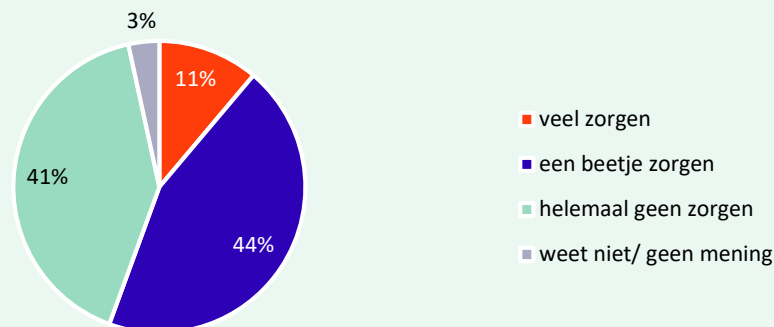
Bijna alle respondenten maken zich ten minste 'een beetje' zorgen over een nieuwe golf van coronabesmettingen. De helft maakt zich zelfs veel zorgen. Wat betreft de andere uitgevraagde punten blijkt eveneens dat men zich relatief veel zorgen maakt. Zo maakt 92% zich een beetje tot veel zorgen over de reguliere zorg en hulp in ziekenhuizen, 77% maakt zich een beetje tot veel zorgen over de zorg en hulp aan coronapatiënten in ziekenhuizen en ongeveer een even groot percentage maakt zich een beetje of zelfs veel zorgen over de overige zorg en hulp (zoals de thuiszorg).

Hoeveel zorgen maakt u zich over:...?

Beleving veiligheid

Maakt u zich op dit moment zorgen over de veiligheid in Deventer?

Zorgen over veiligheid in Deventer: verdeeld beeld

De resultaten op de vraag of men zich op dit moment zorgen maakt over de veiligheid in Deventer laten een diffuus beeld zien. Een relatief groot aandeel maakt zich 'een beetje' zorgen (44%) of 'veel zorgen' (11%) over de veiligheid. Daarentegen zegt 41% van de respondenten zich op dit moment juist 'helemaal geen zorgen' te maken over de veiligheid in Deventer.

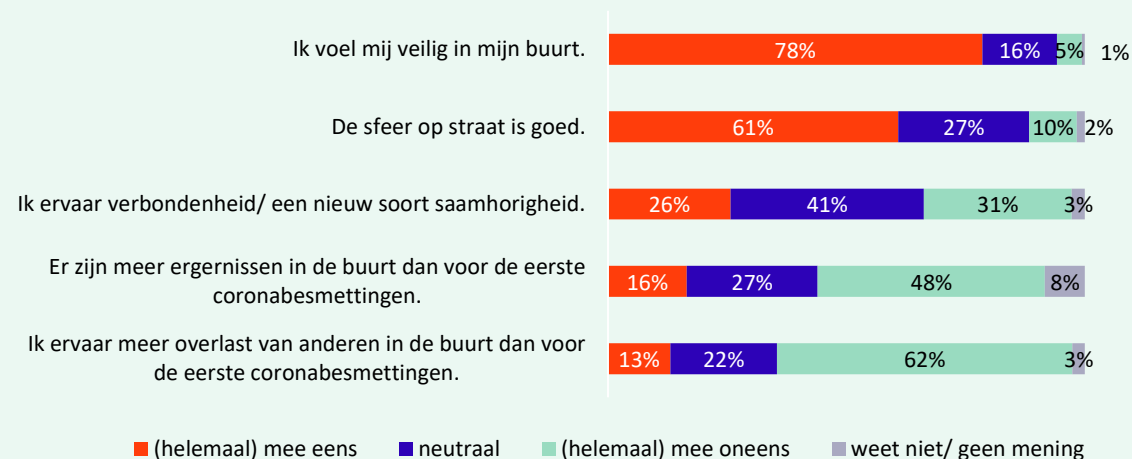
Men voelt zich veilig in de buurt en de sfeer op straat is goed

Veruit de meeste respondenten voelen zich veilig in hun buurt (78%) en ook de sfeer op straat wordt door de meesten als goed beoordeeld (61%).

Een gevoel van verbondenheid of een nieuw soort saamhorigheid wordt door een kwart van de respondenten ervaren. Een derdeervaart dit niet zo en de rest is hierover neutraal gestemd.

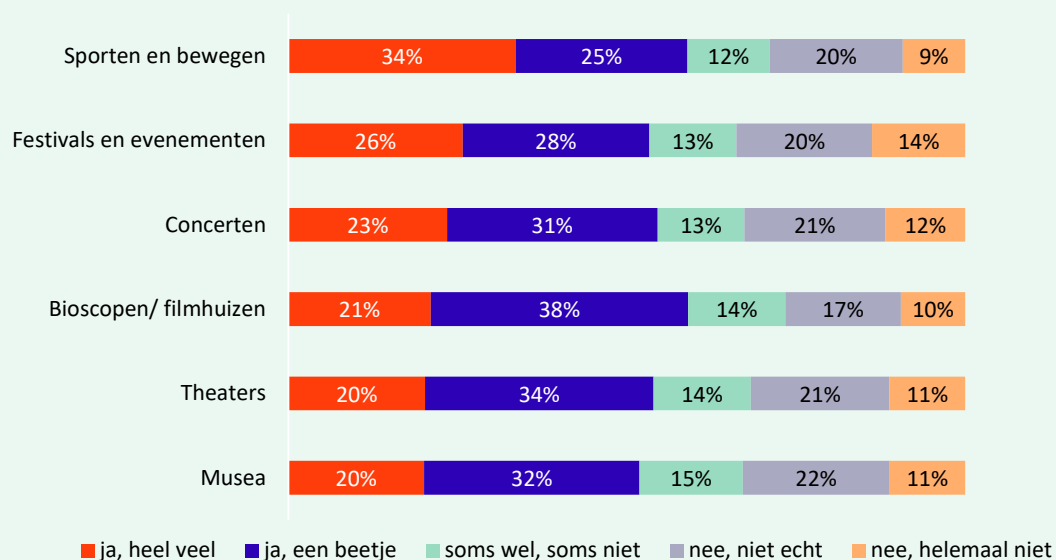
Verder geven de meeste respondenten aan dat er niet meer ergernissen in de buurt zijn dan vóór de eerste coronabesmettingen. Ook zouden de meesten niet meer overlast van anderen in de buurt ervaren dan voorheen. 13% ervaart wél meer overlast.

In hoeverre eens met de volgende stellingen:

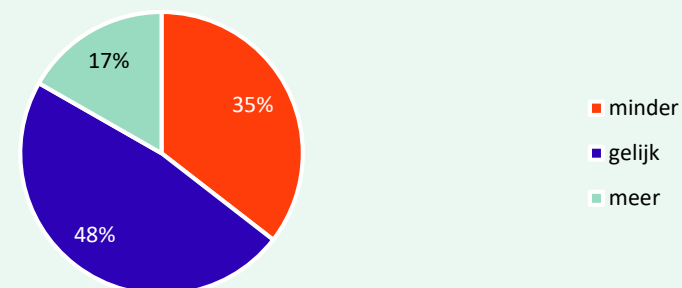
Sport, cultuur en vrije tijd

In hoeverre heeft u dingen gemist, nu sportvoorzieningen, musea, theater en bioscopen gesloten zijn?

11% mist (ook) wat anders. Respondenten geven bijvoorbeeld aan het te missen ergens een bakje koffie te kunnen doen; de horeca en winkels te bezoeken, ergens wat te kunnen eten in een restaurant of een drankje te doen in de kroeg. Ook worden boekwinkels en de bibliotheek gemist, evenals de kinderboerderij/dierentuin en activiteiten op het gebied van de amateurkunst zoals muziek/ koor en toneel. Op sociaal vlak mist men gezelligheid met vrienden en familie.

Bent u minder, gelijk of meer gaan bewegen in coronatijd?

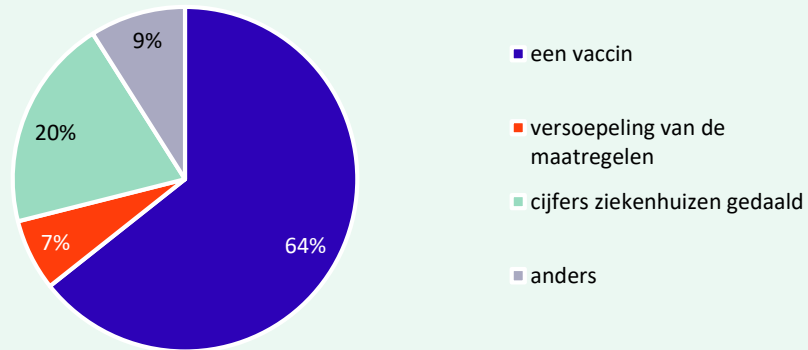

Voorzieningen op gebied van sport, cultuur en vrije tijd worden gemist

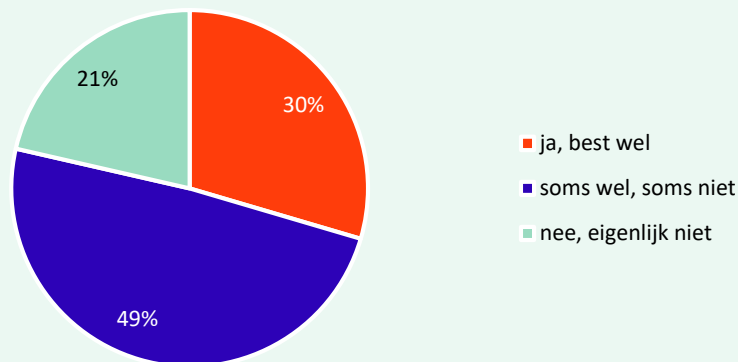
Aan respondenten is de vraag gesteld in hoeverre zij dingen op het gebied van sport, cultuur en vrije tijd hebben gemist nu deze gesloten zijn. In totaal geeft bij ieder genoemd voorbeeld steeds ruim de helft van de respondenten aan dat zij dit 'een beetje' of 'heel veel' missen. Ongeveer een derde geeft aan de verschillende voorzieningen 'niet echt' of 'helemaal niet' te missen. Ook is gevraagd naar (de mate van) beweging: respondenten zijn over het algemeen niet meer gaan bewegen in de coronatijd: De meesten bewogen ongeveer even vaak als voor de coronatijd. Ruim een derde beweegt minder en 17% is meer gaan bewegen dan voorheen.

Tot slot

Wat is volgens u het meest belangrijk om terug naar 'normaal' te gaan?

Valt de coronatijd u zwaar?

Vaccin meest belangrijk om terug te gaan naar 'normaal'

Veruit de grootste groep respondenten (64%) denkt dat een vaccin het meest belangrijke middel is om terug te kunnen gaan naar 'normaal'. Daarna volgt de optie van een daling van de ziekenhuiscijfers; 20% van de respondenten denkt dat dat het meest belangrijk is om terug naar 'normaal' te kunnen gaan. 7% is van mening dat een versoepeling van de maatregelen het meest belangrijk is om weer naar 'normaal' te gaan. 9% denkt dat daar wat anders voor nodig is: relatief vaak geven respondenten aan dat het 'normaal' niet meer terug komt of juist dat we niet terug zouden moeten willen naar 'normaal'. Daarnaast geven meerdere respondenten aan dat een combinatie van de maatregelen nodig is om terug naar de 'normale' situatie te gaan; alle maatregelen zouden hierbij even belangrijk zijn. Anderen zeggen dat we moeten accepteren dat het virus er nu eenmaal is en dat de maatregelen gestopt zouden moeten worden of dat een andere aanpak/ ander beleid nodig zou zijn.

Coronatijd valt soms wel, soms niet zwaar

Bijna de helft van de respondenten geeft aan dat de coronatijd soms wel, maar soms ook niet zwaar valt. Bij 30% valt deze tijd 'best wel' zwaar. Pakweg een vijfde van de respondenten geeft aan dat de coronatijd voor hen eigenlijk niet zo zwaar valt.

Conclusie

Het gemiddelde rapportcijfer voor het eigen leven bedraagt een 7. Voor meer dan de helft van de respondenten geldt dat dit cijfer is gedaald sinds de start van de coronapandemie.

Een grote meerderheid van de respondenten geeft daarnaast aan genoeg mensen om zich heen te hebben waar men op kan terugvallen als het nodig is, die men vertrouwt en waar men zich verbonden mee voelt. Daarentegen mist ook een aanzienlijk deel van de respondenten momenteel mensen om zich heen.

De grootste zorg onder respondenten is of andere mensen zich wel aan de maatregelen en adviezen van de overheid houden. Daarnaast maakt men zich relatief veel zorgen over de economische gevolgen en over de vraag hoe lang deze situatie nog gaat duren.

Een meerderheid maakt zich ook (een beetje) zorgen over de eigen lichamelijke gezondheid en die van gezinsleden en andere familieleden.

Het draagvlak voor de opvolging van de adviezen van de overheid lijkt hoog: pakweg de helft van de respondenten geeft aan zich 'altijd' aan de maatregelen en adviezen te houden, nog eens bijna de helft doet dit 'meestal'.

Over het algemeen hebben respondenten (redelijk) veel vertrouwen in de overheid, het RIVM en ook in de gemeente Deventer, de gezondheidszorg in Deventer en de GGD. De mate van vertrouwen in de (mainstream) media is eveneens relatief hoog, maar laat wel een wat meer verdeeld beeld zien. Organisaties als Viruswaarheid kunnen op wat minder vertrouwen rekenen, al geeft bijna een kwart van de respondenten aan hierin een beetje tot redelijk veel vertrouwen te hebben.

De meeste respondenten geven aan waarschijnlijk wel naar de huisarts te gaan met niet-coronagerelateerde klachten. Een vijfde doet dit echter pas als het echt niet anders kan.

Bijna alle respondenten maken zich in enige mate zorgen over een nieuwe golf van besmettingen. Ook zijn er relatief veel zorgen over de reguliere zorg en hulp in ziekenhuizen en eveneens een aanzienlijk deel van de respondenten maakt zich zorgen over de zorg aan coronapatiënten in het ziekenhuis en de overige zorg en hulp (zoals thuiszorg).

Wat betreft zorgen om de veiligheid in Deventer lijkt men wat verdeeld; iets meer dan de helft van de respondenten maakt zich in enige mate zorgen over de veiligheid in Deventer. Een bijna even groot aandeel maakt zich hierover geen zorgen. Wel geeft een ruime meerderheid aan zich veilig te voelen in de eigen buurt. De meeste respondenten vinden ook de sfeer op straat goed en men ervaart over het algemeen niet meer overlast en ergernissen in de buurt dan voor de eerste coronabesmettingen. Een kwart van de respondenten ervaart meer verbondenheid en/of een nieuw soort saamhorigheid, tegenover bijna driekwart die hier neutraal tegenover staat of dit niet zo ervaart.

Als het om sport, cultuur en vrije tijd gaat blijkt dat meer dan de helft van de respondenten dingen mist nu er veel gesloten is op dit gebied. Het gaat dan om bijvoorbeeld bioscopen en filmhuizen, theater, musea, concerten en festivals/evenementen en sportvoorzieningen. Ongeveer een derde mist dit niet. De meeste respondenten bewogen het afgelopen jaar ongeveer evenveel als voor de coronacrisis.

Bijna twee derde van de respondenten denkt dat een vaccin het meest belangrijke middel is om terug te kunnen gaan naar 'normaal'. Ongeveer een vijfde denkt dat een daling van de ziekehuiscijfers hiervoor het meest essentieel is. Echter, de verschillende factoren hebben onmiskenbaar invloed op elkaar.

Tot slot valt de coronatijd bij bijna de helft van de respondenten soms wel, maar soms ook niet zwaar. Bij bijna een derde valt deze tijd best zwaar.

Colofon

Dit product is een uitgave van:

Gemeente Deventer

Vakgroep Kennis en Verkenning,

Team Advies, Support en Kennis

Postbus 5000 7400 GC Deventer

Februari 2021